

перерозподілу ВВП із метою формування централізованого фонду грошових коштів держави. За сутністю доходи бюджетів, з одного боку, є результатом розподільчих процесів, а з іншого – об'єктом подальшого розподілу коштів централізованого грошового фонду на окремі цільові фонди відповідно до функцій держави. Отже, обсяг доходів бюджету безпосередньо залежить від обсягу функцій та повноважень держави в особі органів державної влади, державного управління та місцевого самоврядування, визначених Конституцією та законами України [8, с. 70].

Література:

1. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник / 2-ге вид., випр. та доп. Львів: Видавництво «Центр Європи», 1997. 576 с.
2. Финансы / В. М. Родионова и др.; Под ред. В. М. Родионовой. Москва: Финансы и статистика, 1993. 400 с.
3. Романенко О. Р. Фінанси: підруч. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
4. Ковальчук С. В., Форкун І. В. Фінанси: навч. посібник. Львів: «Новий світ – 2000», 2006. 568 с.
5. Пасічник Ю. В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2002. 495 с.
6. Буряк П. Ю. Актуальні проблеми формування загального фонду державного бюджету України. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. «Економічні науки»*. 2010. Випуск 7 (25). С 4–12.
7. Савчук С. В. Теоретико-концептуальні засади визначення доходів бюджетів як об'єкту бюджетного планування. *Наука й економіка*. 2012. № 1 (25). С. 81–89.
8. Дем'янишин В. Г. Теоретична концептуалізація і практична реалізація бюджетної доктрини України: Монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2008. 496 с.

Дмитрук Олена Василівна

ст. гр. Ф-41, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., ст. викл. Петрушка О. В.

СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ШВЕЦІЇ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Соціальне страхування відіграє вагомую роль при здійсненні соціального захисту громадян від соціальних ризиків. Будучи важливим елементом соціальної економіки, воно виступає свого роду лакмусовим папірцем, який характеризує проблеми та недоліки існуючої системи соціального захисту [1].

Сучасні системи соціального страхування в розвинутих країнах світу становлять базу соціального захисту населення. Заснований на страхових принципах механізм фінансового забезпечення соціально вагомих цілей вже багато років займає провідне місце в системі соціального страхування. Така стійкість пояснюється гнучкістю і адаптованістю цього інституту соціального захисту до умов ринкової економіки.

Швеція є зразком соціал-демократичного шляху розвитку в сучасній концепції розвитку Європи. Цій країні вдається дотримуватися прогресивного напрямку, на відміну від інших держав, які йшли схожим шляхом, скандинавська модель соціального захисту населення (Швеція, Норвегія, Фінляндія) відрізняється від інших європейських держав більш розвинутою системою соціального забезпечення. В даний час Швеція – єдина країна в світі, де доля від державних витрат на соціальне забезпечення в ВВП перевищує 42% [2].

Шведське соціальне страхування розподіляється на страхування за місцем мешкання, що стосується гарантованих державою виплат і допомог ("бенефіцій") та страхування за місцем роботи, яке переймається виплатами на випадок втрати доходу. Обидва види страхування однаково застосовуються до осіб, що мешкають чи працюють у Швеції, тобто наявність шведського громадянства не є неодмінною умовою для страхування. Закон охоплює більшість систем страхування під управлінням Шведського агентства із соціального страхування і Адміністрації із додаткового пенсійного забезпечення [3].

Швеція має добре розгалужену систему соціального забезпечення, яка передбачає різні форми обслуговування і грошову допомогу (з урахуванням індексу цін). Одна з таких допомог – пенсія – має загальний характер і поділяється на три види: по старості; у зв'язку з втратою працездатності; сімейна (в разі втрати годувальника). Основний вид пенсійного забезпечення – пенсія по старості. Вона може складатися з трьох частин: народної пенсії, загальної додаткової пенсії за вислугу років і додаткових доплат. Народна пенсія виплачується незалежно від трудової діяльності та стажу роботи. Вона єдина для всіх і становить 90% прожиткового мінімуму, що розраховується центральним статистичним управлінням на кожний місяць. У шведському суспільстві діє розвинена система соціальної допомоги людям похилого віку, що розглядається як складова їхнього існування [4].

Характеризуючи шведську систему соціального захисту можна виділити такі основні її принципи, які будуть корисними для реформування вітчизняної системи соціального страхування:

– принцип універсальності – система охоплює всі прошарки населення;

– принцип соціальної солідарності – всі громадяни рівним чином і незалежно від соціального статусу беруть участь у фінансуванні системи соціального захисту, вносячи рівний своїм прибуткам внесок. Важливим елементом у такій системі виступає держава, яка виконує функцію перерозподілу соціальних благ між різними за рівнем забезпечення категоріями населення.

Реалізація вище перелічених принципів, на нашу думку, сприятиме перетворенню соціального страхування в один із найважливіших макроекономічних механізмів розвитку і регулювання соціальних процесів, а також забезпечить соціальний захист громадян України [5, с. 92].

Література:

1. Петрушка О. В., Шулюк Б. С. Проблеми соціального страхування та напрями його модернізації в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. №11/3. С. 59-61.

2. Статистика Швеції. URL: <https://svspb.net/sverige/statistika-shvecii.php> (дата звернення 27.09.2018 р.).

3. Обухова О. В., Гажаєва А. В. Зарубежный и отечественный опыты формирования фондов социального страхования. URL: <https://cyberleninka.ru> (дата звернення 27.09.2018 р.).

4. Швеція і її система соціального захисту. URL: <https://www.pilga.in.ua/node/22> (дата звернення 27.09.2018 р.).

5. Петрушка О. В. Напрями реформування системи соціального страхування в Україні. *Треті наукові читання пам'яті С. І. Юрія: зб. наук. праць* [м. Тернопіль, 28 листоп. 2017 р.] Тернопіль: ТНЕУ. 2017. С. 90-92.

Дмитрук Роман Андрійович

ст. гр. Ф-42, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., ст. викл. Петрушка О. В.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Система охорони здоров'я України, яка була побудована переважно на бюджетних засадах, продемонструвала свою неефективність. Дефіцит фінансових ресурсів наклав суттєві обмеження на розвиток інфраструктури медичної галузі, рівень та якість медичної допомоги. Світовий досвід свідчить, що фінансування медичної галузі лише за рахунок коштів Державного бюджету зазвичай не є ефективним. Тому, зараз все активніше постає питання перед українською державою щодо